

Lapin Kanssa

Päiväkodin kellokortti huolettaa

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki astuu voimaan ensi viikolla.
- Vastedes päivähoidosta laskutetaan lapsen siellä viettämien tuntien mukaan.

Niin sanottu kellokorttimalli huolestuttaa Opetusalan ammattijärjestö OAJ:ssä. Pelkona on, että huoltajan taloudellinen tilanne voi saada nipistämään hoitoajasta. Tällöin lapsi

ei välttämättä saisi oman etunsa ja tarpeidensa mukaista varhaiskasvatusta. OAJ:n huolena on se, että kellokortti tekee päiväkodista lapsiparkin, jonne lapset vietään lähinnä säilytykseen.

Seuraavana selvityslistalla on päivähoiton osittainen maksuttomuus. OAJ kannattaa osittaista maksuttomuutta, mutta korostaa määrän sijaan laatua.

Erilaisia kokeiluja on vireillä

eri puolilla Suomea. Esimerkiksi Pelkosenniemi on päättänyt tarjota kokeiluluonteisesti maksutonta varhaiskasvatusta.

● UUTISET A12-13

"Jos lapset ovat varhaiskasvatuksessa kellokortilla, tulee siitä perheelle helposti yksi rasite ja kiireen aihe lisää."

Biardin Lappi on nyt esillä

Noin 185 vuotta sitten ranskalainen maalari François-Auguste Biard kuvasi Lapissa Ranskan viimeisen kuninkaan Ludvig Filipin nuoruuden seikkailuja. Nuoren prinsin hän sijoitti maalauksiinsa ateljeessaan Ranskassa. Biard maalasi myös retkikunnan oppaan, Laestadiuksen, saarnaamassa saamelaisille.

Rovaniemen taidemuseossa on esillä kaikkien aikojen ensimmäinen Biard-näyttely. Kaksi näytellyn teosta on lainassa Versaillesista, jossa ne eivät ole koskaan olleet suuren yleisön nähtävinä. Yksi teos löytyi sattumalta Pietarin arktisen museon johtajan huoneesta.

● KULTTUURI O14-15

ANSSI JOKIRANTA

TUULIVOIMAPUISTO

Portin myllyjen paikka muuttui

Portin tuulivoimapuiston myllyjen paikkaa Sallan eteläosassa muutettiin, joten kaavahanke tarvitsee uuden lausunnon ehy-keskukselta.

● UUTISET A8

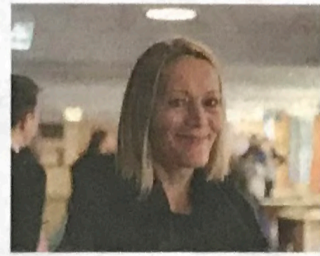

MM-LAHTI

Niinistö avasi lumimyräkässä

Presidentti Sauli Niinistö avasi Lahden MM-hiihdot lumimyräkässä, jonka arvellaan jatkuvan torstain sprinttikisoissa.

● URHEILU A16-17

YHTEISHAKU

Lukioon kotikuntaan

Rehtori Heidi Lakkala luotsaa Sodankylän lukion harrasteluksi. Myös muissa lukioissa mietitään houkuttelevuutta.

● UUTISET A4-5

PALJON ERILAISIA KAUNIA TUNIKOITA **NAISTEN UPEITA HYVIN ISTUVIA MERKKI-FARKKUJA** **SUPERTARJOUKSIA!** **KEVÄÄN UUDET SOFTSHELL ULKOILUTAKIT** **HIIHTOON, ULKOILUUN**

10: -50% **MOOMIN -PURKIT, KAHVI- JA TEEMUKEJA, LAUTASIA YM. YM.** **29,95** **5: KPL**

TAX FREE INVOICE **TehdasAsu OUTLET** **ROVANIEMI RUOKASENKATU 15** **MA-PE 10-18, LA 10-17**

KULTTUURI

● Seija Lappalainen 090 665 7126
 ● Taina Huusinen-Kallio 090 665 6308
 ● ikkulttuur@iprint.com
 ● print.com/kuukausi/kuukausi.html

Veteraanibändi 10cc ensi kertaa Suomeen

● **SEINÄJOKI.** Rockin veteraaniryhtye 10cc saapuu keväällä ensi kertaa Suomeen. 1970-lukulainen brittibändi esiintyy Seinäjoen areenassa 6. toukokuuta. Yhtyeen tunnetuimpia kappaleita ovat muun muassa Dreadlock Holiday, I'm Not in Love ja The Wall Street Shuffle. 10cc on julkaissut yksitoista studioalbumia.

Viisihenkisessä nykykoonpanossa on mukana useita muusikkoja, jotka olivat 10cc:n riveissä jo 1970-luvulla: basisti Graham Gouldman, rumpali Paul Burgess ja kitaristi Rick Fenn.

Yhtye esiintyy Seinäjoen areenan laajennetun osan avajaiskonsertissa. Konsertin järjestää Seira-yhtiö. Liput tulevat myyntiin maanantaina. **STT**

Prinsessa Dianan puvut esille Lontoossa

● **LONTOO.** Kensingtonin palatsissa Lontoossa aukeaa perjantaina prinsessa Dianan pukuja esittelevä näyttely.

Näyttely esittelee Dianan pukeutumisen kehittymistä hänen ensimmäisistä julkisista esiintymisistään myöhempien vuosien hioutuneeseen eleganssiin.

Diana Spenceristä tuli Walesin prinsessa, kun hän meni naimisiin prinssi Charlesin kanssa 20-vuotiaana heinäkuussa 1981. Avioliitto päättyi eroon vuonna 1996. Prinsessa Diana kuoli 36-vuotiaana liikenneonnettomuudessa Pariisissa elokuussa 1997.

Näyttely on esillä Kensingtonin palatsissa vuoden loppuun saakka. **STT**

Seitsemän veljestä valtaa Suomenlinnan kesäteatterin

● **HELSINKI.** Suomenlinnan kesäteatterissa nähdään ensi kerran Seitsemän veljestä. Kari Heiskanen ohjaamaa teosta luonnehditaan ”ankarasti” Aleksis Kiven eetosta kunnioittavaksi, riehakkaaksi ja kiihkeäksi.

Veljesten rooleissa nähdään muun muassa Santtu Karvonen Juhanina, Tommi Rantamäki Tuomaksena ja Eino Heiskanen Aapona. Suomenlinnan kesäteatterissa on nähty muun muassa Tuntematon sotilas, Veljeni Leijonamieli ja Ronja Ryövärintytär. **STT**

Seija Lappalainen

● Tämä on runsas tarina.

Se alkaa vuodesta 1795, jolloin Orléansin nuori herttua Ludvig Filip pakeni Ranskan vallankumousta aina Jäämerelle ja Lappiin saakka.

Seuraava virstanpylväs osuu vuoteen 1839, jolloin taiteilija Francois-Auguste Biard kulkee kuninkaansa jalanjäljissä kuvaten saamelaiskylää, kotarakennuksia ja ihmisiä pukuineen. Ateljeessaan Ranskassa hän sijoittaa myös itse kuninkaan kotatulille ja koskenlaskuun.

Kolmas tarina liittyy Rovaniemen taidemuseon näyttelyhankkeeseen ja neljäs kadonneen teoksen löytymiseen.

Versailles oli suoepa

Biardin töitä yritettiin saada Suomeen ensi kerran jo 17 vuotta sitten, mutta Versailles ei niitä silloin luovuttanut. Rovaniemen taidemuseo onnistui saamaan kaksi teosta lainaan, ja lupa tuli myös Louvrelta, jonka kokoelmiin maalaukset kuuluivat.

– Ensin ajattelimme panna esille vain nuo kaksi maalausta, mutta Biardin ympärille kasvoi vähitellen kokonainen näyttely, taidemuseon johtaja Hilka Liikkanen kertoo.

Pohjois-Norjan taidemuseon kokoelmista Tromssasta lainattiin Biardin samaan retkeen liittyviä maalauksia. Pietarista löytyi Biardin kadonnut teos sattumalta. Arktisen keskuksen tutkija, Ari Laakso, oli muissa työasioissa vieraillessaan Pietarin arktisessa museossa, kun museonjohtajan seinällä oleva maalaus kiinnitti hänen huomionsa.

– Vanhoissa maalauksissa törmää harvoin merisaamelaiseen lapintakkiin ja sarvilakkiin, hän sanoo.

Historiallinen hetki

Hieman mutkia oikoen tullaan tähän päivään ja Rovaniemen taidemuseossa avattuun näyttelyyn Francois-Auguste Biard: *La Laponie Mythique – Myyttinen Lappi*.

– Tämä on historiallinen hetki. Koskaan aikaisemmin ei missään ole järjestetty Biardin näyttelyä. Ensimmäisen kerran myös nämä eri puolille maailmaa päätyneet maalaukset saatetaan yhteen, dosentti Osmo Pekonen ihastelee.

Hän kirjoitti yhdessä professori Juha Pentikäisen kanssa kaksi vuotta sitten ilmestyneen kirjan *Ranskan viimeisen kuninkaan retkikunnasta*, juuri siitä samasta, jolle myös Biard osallistui.

Pentikäinen halusi näyttelyyn ehdottomasti Tromssasta maalauksen, jossa Laestadius saar-

Maailman ensimmäinen Biard-näyttely

● Francois-Auguste Biard kuvasi maalauksissaan Lappia ja saamelaisia Orléansin herttuan jalanjäljissä. Maalaukset on nyt koottu näyttelyyn Rovaniemen taidemuseossa.

Mokoman kiertue Rovaniemelle

Suomimetallin kärkinimi Mokoma astui syyskuussa 2016 studioon akustisten soittimien kanssa vailla treenejä ja selkää päämäärää. Parhaassa tapauksessa sessioiden tuloksena olisi bändin uran

toinen tuttuja sävelmiä versioiva akustinen albumi, huonoimmassa taas varsin kalliit treenit. Akustinen Tuhkatkin pesästä -kiertue kertoo, mitä syntyi. Mokoma Rovaniemen Korundissa 23.2. kello 20.

NORDNORSK KUNSTMUSEUM, TROMSØ

Lars Leviä arvostettiin asiantuntijana

Seija Lappalainen

● Ludvig Filipin retkistä Lapis- sa oli ehtinyt kuluu 44 vuotta, ennen kuin tämä nousi Ranskan viimeiseksi kuninkaaksi 56-vuotiaana. Hän lähetti kaksi retkikuntaa nuoruutensa pakovuosien Pohjolaan.

Toisella matkalla oli mukana kuninkaan luottotaiteilija, François-Auguste Biard (1799–1882), jonka piti kuvittaa kuninkaan nuoruuden seikkailuja villissä ja myyttisessä Lapis- sa.

Retkikunnan oppaaksi palkattiin Ruotsista mukaan Lars Levi Laestadius, jota omalla aikanaan arvostettiin ennen kaikkea saamelaisen kulttuurin asiantuntijana ja kasvitieteilijänä.

Biard kulki retkikuntineen täsmälleen saman reitin, jonka Ludvig Filip matkasi salanimen turvissa vuosikymmeniä aikaisemmin, Jäämereltä, Koutokeinon kautta Muonioon ja jokivartta Pohjanmerelle.

Mahtoiko Biard tavata kuninkaan aviottoman pojan, joka oli maalarin omaa ikäluokkaa – sitä ei tiedetä, mutta varmasti hän kuuli tarinoita.

Mukana oli Biardin ohella muitakin taiteilijoita, jotka tekivät matkan varrella muotokuvia; sellainen syntyi myös Lars Levi Laestadiuksesta.

LAESTADIUS saarnaa lappalaisille. Biard kuvasi Laestadiusen Huippuvuorilla kokemilleen jäätiköille, vaikka Laestadius ei koskaan käynyt Huippuvuorilla.

naa lappalaisille.

–Laestadius, itsekin saamelainen, oli tämän retkikunnan oppaana. Asetelma maalauksessa on toki kolonialistinen, hän sanoo.

Silinterihattu jäätiköllä

Biard-tutkija Baptiste Henriot kertoo etnograafisesti suuntautuneen maalarin tuoneen tuliaisina Ranskaan saamelaisten valmistamia esineitä. Biard kuvaa-kin esineet, puvut ja ympäristön tarkasti, mutta mukana on myös hauskoja fiktiivisiä piirteitä.

Laestadius tuskin olisi valinnut päähineekseen silinterihattua liikkueensa talviseen aikaan napapiirin pohjoispuolella. Biard ei ollut koskaan nähnyt

lunta, mutta sijoitti Laestadiusen Huippuvuorilla kokemalleen jäätiköille, paikkaan, jossa Laestadius ei koskaan käynyt.

Versaillesista on lainassa Louvren kokoelmiin kuuluva maalaus, jossa nuori prinssi on kuvattu saamelaiskootaan. Kuvan keskellä on komsio, jossa pienokainen nukkuu. Mahtaisiko se olla viittaus Ludvig Filipin aviottomaan poikaan, Puolikko-Erkkiin, josta Lapis- sa liikkui tarinoita?

Ranskasta Venäjälle

Aikalaisten silmissä Biardin tapa maalata kuningas kansan keskellä oli vallankumouksellinen.

–Bourboneja ei koskaan kuvattu näin, mutta Orleansin sukua onkin Bourbonien toinen

dynastia ja Ludvig Filip oli saanut roussealaisen kasvatuksen, Osmo Pekonen sanoo.

Biard-näyttelyn suurikokoisinta maalausta vielä odotellaan Pietarista. Sen tilalla on pieni, valokuvasta tehty kopio. Museonjohtaja Hilikka Liikkanen on varma, että teos voidaan ripustaa osaksi näyttelyä.

Oma tarinansa varmasti on, miten ranskalaismaalauksen joutui Pietarin arktisen ja antarktisen museon kokoelmiin. Maalauksen historia lienee hämärän peitossa Venäjälläkin, jossa sitä pidettiin jonkun Benardin tekemänä.

● François-Auguste Biard: La Laponie Mythique – Myyttinen Lappi, Rovaniemen taidemuseossa Korundissa 18.6. 2017 saakka.

ORLÉANSIN herttua saamelaiskodassa, Louvren taidemuseo, Versailles.

ARKTISEN keskuksen tutkija Ari Laakso löysi Biardin maalauksen Pietarista. Maalaus on matkalla Rovaniemelle ja sen tilalla on pieni valokuva.

PROFESSORI Juha Pentikäinen on yksi ranskalaisretkien suomalaisista asiantuntijoista.

OSMO PEKONEN, Baptiste Henriot ja Juha Pentikäinen näyttelyn tiedotustilaisuudessa. Rovaniemen taidemuseon johtaja Hilikka Liikkanen kuuntelee asiantuntijoita.